

LA TRIBUNA

Necessitem un 'Projecte-País'

L'endeutament a 30 de setembre ja era de mil cent nou milions d'euros



JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Tal com van les coses, la crisi econòmica generada pel coronavirus –que s'afegeix, no ho podem oblidar, ni tampoc menysistir, a una situació econòmica que ja era molt difícil el mes de febrer d'enguany– només podrà comportar una profunda depressió.

Tot podria anar millor si hom inserís aquesta greu situació en un *Projecte-País*, una idea clara de l'economia postcrisi i dels instruments per treballar i créixer de la millor manera, un projecte que no sabem pas que existeixi ni, en conseqüència, quina seria la seva configuració.

Si ens ho mirem a la vista de les actuacions del Govern, mitjançant l'exclusiu instrument dels decrets successius en els quals una urgència empeny l'anterior, i a la llum –o a la foscor– del debat sobre l'orientació política del Govern del mes de setembre, només podem arribar a la conclusió que aquell projecte no existeix, amb l'agreujant que la presentació del projecte de

L'HORIZÓ 23, LES ELECCIONS, DEMANA VOTS I NO PAS REDREÇAMENT ECONÒMIC

pressupost per al 2021 no dona pas cap tranquil·litat.

El ministeri d'Economia reconeixia el 28 de setembre que l'economia nacional ha caigut un 21,6% durant el segon trimestre de l'any i la previsió d'una caiguda de l'11,1% el 2020 esdevé molt optimista.

D'una banda, els ingressos de la Duana per importacions el primer semestre de l'any –i també l'agost i el setembre– són molt preocupants. La davallada és enorme, superant el 10%, per molt que excepcionalment hagin augmentat els ingressos d'impostos especials de tabac i alcohol.

El ministre d'Economia diu que aquesta baixada "... segueix la dinàmica dels països de l'entorn" (Diari d'Andorra, 29 de setembre del 2020, pàg. 5), però la situació no és igual, sinó dissortadament molt pitjor, a Andorra.

La coincidència del gran augment de la despesa social i sanitària per la pandèmia de la Covid-19 i la caiguda de la recaptació fiscal però la dramàtica recessió expliquen la situació



dels comptes públics.

El compte d'endeutament a 30 de juny del 2020 se situava a 1.103 milions d'euros. I la Intervenció General ha fet, a 30 de setembre del 2020, una estimació d'aquest deute que se situa ja a gairebé 1.110 milions d'euros, per la qual cosa a 31 de desembre aquesta xifra encara serà més important.

En aquest escenari del que cal preocupar-se és de gestionar bé els fons públics disponibles per no caure en el malbaratament.

Tots els diners que es gastin ara hauran de pagar-se en el futur i recauran en les noves generacions.

D'aquí la necessitat de la màxima responsabilitat en la seva correcta administració.

Però el projecte de pressupost del ministre a l'ombra, que ha presentat el ministre titular, no va pas en aquesta direcció.

Més –molts més– funcionaris i menys –molta menys– inversió pública que permetria reactivar l'activitat econòmica. L'Horitzó 23, les eleccions, demana vots i no pas redreçament econòmic.

El que caldrà fer és protegir els sectors socials més vulnerables i mantenir a la superfície el màxim nombre d'empreses i llocs de treball. Però és igualment fonamental, o potser més, canalitzar adequadament la despesa pública en projectes generadors de riquesa i d'ocupació per garantir un creixement econòmic robust que permeti pagar el deute algun dia.

Si el Govern tingués la transparència de publicar la suma del que costen realment els expedients de suspensió temporal de contractes de treball i els de reducció de jornada laboral i, també, el nombre real de desocupats ens adonaríem de la bretxa laboral de la pandèmia.

El Govern i l'oposició al Consell General, en lloc de perdre temps en debats estèrils, haurien de posar immediatament fil a l'a-

gulla, en col·laboració real, no només propagandística, amb el sector privat, per treure el país del pou profund en el qual ha caigut.

Precisament per això es fa molt difícil d'entendre el que està fent el Govern amb les seves mesures contra el sector turístic.

Sempre hem defensat que el criteri sanitari ha de ser prioritari en la gestió de la crisi per la Covid-19, però el que està fent el Govern amb el turisme i la restauració no es pot entendre, per

EL MENYSPREU CAP A UNA ACTIVITAT VITAL PER A L'ECONOMIA HA INDIGNAT BARS I RESTAURANTS

bona voluntat que s'hi posi.

El menyspreu cap a una activitat vital per a l'economia ha indignat el sector dels bars i restaurants, que pràcticament es pot veure abocat a la fallida.

Cal reconèixer la dificultat de prendre les decisions més encertades en el moment adequat, però les últimes ordres obligant a tancar els bars a les portes del pont del Pilar han estat una punyalada per al sector, que arriba en el pitjor moment.

S'estan copiant, malament, mesures adoptades en els països veïns.

I es fa sense concertació ni una clara valoració de les conseqüències econòmiques.

El Govern Gallardo-Espot no solament no ha promogut mesures de suport a una activitat econòmica que genera un nou per cent del PIB amb cinc mil assalariats, sinó que sembla governar-hi en contra. I no podem menysistir la repercussió negativa en el comerç i la resta del sector turístic del desgavell promogut pel Govern en l'hostaleria i la restauració.

La xifra d'empreses que s'han acollit a un expedient de suspensió temporal de contractes de treball o de reducció de jornada és una enormitat que fa dramàtica la situació.

El nombre d'empreses que han entrat o estan entrant temporalment en dificultats financeres és molt gran. Esdevé una prioritat aconseguir que el menor nombre possible d'aquestes empreses hagi de tancar.

Els préstecs extraordinaris concedits amb l'aval del Govern han estat una forma transitòria de recercar liquiditat, però si a partir del mes de desembre vinent l'activitat no es reprèn mínimament, moltes empreses exhauriran les reserves financeres i hi haurà el risc que tanquin definitivament.

Segons un estudi publicat el 9 d'octubre per l'agència de qualificació Moody's, les fallides d'empreses arreu del món se situaran al 7,8% a final del 2020 i assoliran un 8,4% el març del 2021. Dissortadament, a Andorra no pinta pas millor.

La política del Govern hauria de mirar lluny, hauria de construir un projecte lligat al redreçament, al revifament, que sàpiga mirar cap a l'economia digital, cap a la consolidació d'una administració *amiga*, que ajudi, en lloc de castigar, el desenvolupament sostenible.

El Govern, per anar en aquesta direcció, no s'hauria d'aïllar, com està fent, sinó que hauria de *crear futur* amb tot el país.

Penso que caldria constituir una *Unitat de revifament del país* amb forces polítiques, amb associacions, amb sindicats i també amb la banca, que portés al *Projecte-País*.

Si persisteixen a no aixecar la vista per mirar més enllà del curt horitzó de les properes eleccions del 2023 el país s'abocarà a la fallida, sense recursos i sense relacions internacionals que ens puguin ajudar.